
Raadsvergadering
27 februari 2014

Agendanummer

Onderwerp
Startnotitie Privatisering gemeentelijke sport- en welzijnsaccommodaties

---

Steenbergen; 17 december 2013

Aan de raad,

1. Inleiding

De Startnotitie Privatisering is opgesteld om uitwerking te kunnen geven aan de veranderde rol van de gemeente als decentrale, faciliterende overheid en om vorm te geven aan de raadsopdracht voor de bezuinigingen op de gemeentelijke sportaccommodaties.

Beheer en onderhoud van sportaccommodaties zijn geen kerntaken van de gemeente en zullen op afstand van de gemeente georganiseerd moeten worden. Op de sportaccommodaties moet fors bezuinigd worden. Dit is niet haalbaar via een huurverhoging aan de verenigingen, er zullen andere maatregelen nodig zijn. Aanleiding om te onderzoeken hoe beheer- en onderhoudstaken aan gebruikers van de accommodaties, ook wel privatisering genoemd, overgedragen kunnen worden. De Startnotitie geeft het kader aan waarbinnen dit onderzoek plaats kan vinden.

2. Totstandkoming Startnotitie

De Startnotitie is met de betrokken binnen-, buitensportverenigingen, beheerstichtingen gemeenschapshuizen, tennisverenigingen, Werkgroep behoud zwembad Aquadintel, managers 't Cromwiel en De Buitelstee en managers gemeentelijke openluchtzwembaden tot stand gekomen. Met deze externe partijen heeft wethouder Termeer op 3 december 2013 overleg gevoerd. De partijen hebben op- en aanmerkingen kunnen geven op de Startnotitie en het besluitvormingsproces is toegelicht. De Startnotitie is op basis van de reacties van 3 december 2013 aangepast. Er is een vijftal mensen vanuit de aanwezigen gemachtigd om de Startnotitie te toetsen op hetgeen op 3 december is afgesproken. Dit is een positieve ontwikkeling. In het verdergaande privatiseringstraject is samenwerking van de verenigingen namelijk een belangrijk aspect. De aangepaste versie is kortgesloten met het genoemde vijftal mensen. Men is akkoord met de Startnotitie.

3. Achtergrond

Als gevolg van de veranderde rol van de gemeente (decentraal en faciliterend) én de bezuinigingsopdracht op de buitensportaccommodaties moet gezocht worden naar mogelijkheden om dit haalbaar te maken. Het overdragen van beheer- en onderhoudstaken aan de gebruikers biedt hiervoor kansen. Dit is een omvangrijk proces dat zorgvuldigheid vraagt. Om dit proces op een juiste manier te beginnen en de belangrijkste zaken vast te leggen is de Startnotitie opgesteld.

De Startnotitie bestaat uit 14 paragrafen. Specifieke besluitvorming door uw raad is nodig voor de paragrafen:

- * 3 kaders mogelijkheden privatisering;
- * 5 doelstellingen onderzoek privatisering;
- * 8 bespreekpunten mogelijkheden privatisering;
- * 9 projectorganisatie;
- * 10 financiële aspecten;
- * 13 risico's.

Hierna wordt kort ingegaan op deze punten. De nummering van de onderstaande paragrafen is die volgens de Startnotitie.

Paragraaf 3 Kaders mogelijkheden privatisering

De onderstaande kaders zijn van kracht in het traject om samen met de verenigingen te onderzoeken waar mogelijkheden liggen om beheer- en onderhoudstaken van de gemeente ten aanzien van de sportaccommodaties over te dragen aan de gebruikers.

1. De toekomstige rol van de gemeente als decentrale en faciliterende overheid.
2. De doelstelling om verenigingen meer verantwoordelijkheden te geven voor de Sport - en welzijnsaccommodaties waarvan zij gebruik maken.
3. De noodzaak om voor de jaren 2014 - 2017 sterk te bezuinigen.
4. Beheer en onderhoud zijn geen kerntaak voor de gemeente
5. Na overdracht van taken dienen de sportverenigingen ook in de toekomst gezond en sterk te blijven;
6. De gemeente doet in principe geen afstand van het eigendom van grond en voorzieningen. Overdracht van eigendom van sportaccommodaties alleen bezien wanneer deze constructie aantoonbaar voordeel oplevert voor zowel gemeente als verenigingen.

Paragraaf 5 Doelstellingen onderzoek mogelijkheden privatisering

- a. Zoeken naar mogelijkheden voor het overdragen van huidige gemeentelijke taken t.a.v. de sportaccommodaties zodat dit voor:
  - de binnensportaccommodaties leidt tot een kostenbesparing van € 60.000;
  - voor de gemeentelijke zwembaden tot een kostenbesparing van €130.000;
  - de buitensportaccommodaties leidt tot een kostenbesparing van 50% op de werkelijke kosten van de buiten sportaccommodaties. Hiervoor wordt eerst gezamenlijk met de verenigingen de exacte opdracht van de raad gedefinieerd en het kostenniveau dat als vertrekpunt geldt.
- b. In overleg met de betrokken verenigingen komen tot een juridische juiste vorm waarin de overdracht van beheer en onderhoudstaken vorm kan krijgen.
- c. Inzichtelijk maken van de verdere financiële consequenties van privatisering voor verenigingen en gemeente via een aan te leveren meerjarenraming door de verenigingen.
- d. Bij voorkeur komen tot het bundelen van gezamenlijke belangen.

Paragraaf 8 Bespreekpunten mogelijkheden privatisering

A. Eigendom van de accommodaties

De gemeente doet bij privatisering, in principe, geen afstand van het eigendom en de ondergrond van de gemeentelijke sportaccommodaties.

Indien gaande het privatiseringstraject een vereniging of koepel aantoonbaar kan maken dat overdracht van het eigendom zowel voor gemeente als organisatie een voordeel oplevert, dan kan dit op dat moment overwogen worden.

B. Overdracht beheer- en onderhoudstaken huidige gemeentelijke sportaccommodaties

De gemeente draagt bij privatisering de beheer- en onderhoudstaken van de bestaande en in deze notitie benoemde sportaccommodaties over. Er worden geen nieuwe elementen aan toegevoegd.

Hierop wordt alleen een uitzondering gemaakt voor de aanleg van een nieuw kunstgras voetbalveld indien de betreffende vereniging de vereiste eigen bijdrage van 50% van de totale kosten voor rente en onderhoud van het kunstgrasveld in en meerjarenbegroting aantoonbaar kan dragen.

C. Kwaliteitsniveau

Als startpunt voor privatisering is het belangrijk om het kwaliteitsniveau van de betreffende accommodaties vast te stellen. De gemeente gaat bij privatisering wat betreft de functionaliteit en kwaliteit van de gebouwen en velden / banen uit van het raadsbesluit van april 2009 waarin de uitgangspunten voor de kwaliteit zijn vastgesteld. Het kwaliteitsniveau is gebaseerd op aspecten die noodzakelijk zijn voor de continuïteit van sportbeoefening met bijbehorende wedstrijdelementen.

D. Verandering sporttechnische eisen

Het kan gebeuren dat vanuit sportbonden de sporttechnische eisen veranderd worden. Dit kan aanpassing van een accommodatie betekenen. Gaande het privatiseringstraject moeten afspraken gemaakt worden wat hierin de beste handelwijze is.

E. Nulmeting

Om een compleet beeld te krijgen van de functionaliteit (gebruik, onderhoud en veiligheid) en kwaliteit (uitstraling & beeld) van de sportaccommodaties wordt voorafgaand aan privatisering een kwaliteitsmeting of nulmeting uitgevoerd. Partijen spreken samen af welk kwaliteitsniveau wordt vastgesteld en voor de nulmeting het uitgangspunt is.

Partijen zorgen vervolgens vooraf voor overeenstemming over het bedrijf dat de nulmeting gaat uitvoeren en stemmen in met het resultaat van de meting. Hier kan achteraf geen discussie over ontstaan. Wanneer het resultaat van de nulmeting lager is dan het afgesproken kwaliteitsniveau zal de gemeente zorgen dat dit op het vastgestelde niveau komt.

F. Jaarlijkse Schouwing door gemeente en/of derden

Om na overdracht van beheer- en onderhoudstaken te controleren of deze taken naar behoren worden verricht zal er jaarlijks een schouw plaatsvinden door de gemeente en/of externe expertise. Afspraken worden gemaakt over hoe de schouw plaatsvindt, wat er precies wordt geschouwd en op welk onderdelen van de accommodatie dit betrekking heeft.

Indien wordt geconstateerd dat het onderhoud niet op het gewenste kwaliteitsniveau is gebracht zal dit alsnog gebeuren in opdracht van de gemeente en voor rekening van de vereniging. Hierover wordt vooraf overleg gevoerd met de betreffende vereniging of stichting.

F. Externe ondersteuning voor verenigingen

Tijdens het privatiseringstraject moeten de verenigingen, indien nodig, gebruik kunnen maken van externe ondersteuning. In overleg met de verenigingen wordt besproken welke externe ondersteuning zij nodig hebben.

H. Communicatie

Communicatie is een belangrijk aspect van het privatiseringsproces. Hierover dienen vooraf met de betrokken partijen goede afspraken gemaakt te worden.

Afspraken die gelden voor het gehele privatiseringstraject zijn:

- spreken met één mond;

- duidelijkheid over benaderen van de Pers, wie gaat dit doen, wanneer en welke inhoud wordt verteld;
- bij onduidelijkheden praten partijen nadrukkelijk eerst mét elkaar en niet met externen;
- partijen praten mét elkaar en niet over elkaar;
- partijen confirmeren zich aan de gemaakte afspraken en handelen hiernaar.

Paragraaf 9 Projectorganisatie

Het privatiseringsproces is gebaat met een heldere structuur. Dit voorkomt onduidelijkheden gaande het traject. Daarbij is het van belang dat er een vaste groep vertegenwoordigers vanuit de binnen- en buitensportverenigingen plus de zwembaden komt. Het namelijk niet constructief wanneer er steeds verschillende mensen aan tafel zitten. Ditzelfde geldt ook voor de vertegenwoordiging namens de gemeente. Bovendien is een klein aantal mensen slagvaardiger dan een grote groep mensen. De projectorganisatie zal voor de drie sportterreinen (binnen-, buitensport en zwembaden vorm moeten krijgen. Daarbij zal het duidelijk zijn dat de organisatie voor de buitensport het meest omvattend is. Hiervoor heeft het de voorkeur om een Stuurgroep en een Projectgroep in te richten. De verenigingen en de gemeente hebben een rol in zowel de stuurgroep als de projectgroep. Voorgesteld wordt de navolgende inrichting van het proces als uitgangspunt te nemen waarvoor na vaststelling van de Startnotitie vertegenwoordigers van de verschillende partijen benoemd worden.

Stuurgroep

- Wethouder sportaccommodaties
- Bestuurder(s) namens de verenigingen (nog te benoemen);
- Adviseur verenigingen (nog te benoemen);
- Projectleider (nog te benoemen);

Projectgroep

- Projectleider (nog te benoemen);
- Bestuurder(s) namens de verenigingen (nog te benoemen);
- Adviseur verenigingen
- Op afroep ambtenaren binnen gemeentelijke organisatie en/of externe expertise.

Projectorganisatie binnensport en zwembaden

Wat betreft het privatiseringstraject voor de binnensport en zwembaden zou uitgegaan kunnen worden van een eenvoudiger projectorganisatie. Hier kan gedacht worden om een Projectgroep in te richten waarbij dan geregeld overleg met de betrokken wethouder plaatsvindt.

Paragraaf 10 Financiële aspecten

Voor het privatiseringstraject is een uitvoeringsbudget noodzakelijk. Het gaat om de volgende raming.

Budget inspecties / taxaties accommodaties

Raming ad. € 15.000,-

Voor de inspecties c.q. taxaties van de sportaccommodaties (Nulmeting) dient een onafhankelijk bedrijf ingeschakeld te worden. Het benodigd budget hiervoor is geraamd op € 15.000.

Budget inhuur externe expertise verenigingen (voor 2 jaar)

Raming ad. € 50.000

Tijdens het privatiseringstraject hebben de verenigingen behoefte aan externe ondersteuning. Gedacht moet dan o.a. worden aan juridische, fiscale en technische ondersteuning. Hiervoor is voor een periode van twee jaar een benodigd budget van € 50.000 geraamd.

Budget inhuur externe expertise gemeente (voor 2 jaar)

Raming ad. € 50.000

Ook bij de gemeente bestaat tijdens het traject de noodzaak om externe expertise in te huren. Hiervoor wordt eveneens een benodigd budget van € 50.000 geraamd.

Budget onvoorzien

Raming ad. € 3.000

Voor onvoorzien is een budget van € 3.000 geraamd.

Om het privatiseringstraject te doorlopen zal er over twee jaar berekend een totaal werkbudget nodig zijn van € 118.000.

Paragraaf 13 Risico's

Aan ieder project kleven risico's zo ook aan het privatiseringsproject. De risico's bij privatisering zijn:

- Financiële risico's voor de verenigingen. Lukt het de vereniging(en) om daadwerkelijk in hun meerjarenbegroting te reserveren voor het benodigde beheer en onderhoud, hebben ze daar de benodigde daadkracht en bestuurscontinuïteit voor.
- Financiële risico's voor de gemeente. Lukt het om via privatisering de bezuinigingen te behalen.
- Kunnen de vereniging(en) tussentijdse onverwachte en onverzekerde schade aan de sportaccommodaties dragen?
- Lukt het de vereniging(en) om de kwaliteit van de accommodaties te borgen?
- Het privatiseringsproject kan vertraagd worden op het moment dat verenigingen besluiten niet meer deel te nemen aan het project.
- Ook na een aantal jaar kan het gebeuren dat een vereniging de overgedragen beheer- en onderhoudstaken niet meer uit kan voeren en de accommodatie terugkomt naar de gemeente met eventueel achterstallig onderhoud en de kosten die dat met zich meebrengt.

3. Overwegingen

Het privatiseringstraject is een omvangrijk project dat zorgvuldig doorlopen moet worden. In de Startnotitie worden hiervoor de kaders benoemd. Van belang is dat dit document status krijgt door vaststelling in uw raad.

4. Middelen

Voor onderzoek naar mogelijkheden van privatisering is een werkbudget noodzakelijk. In de Startnotitie is hiervoor een benodigd budget geraamd van € 118.000 voor twee jaar.

Voorgesteld wordt deze kosten te dekken door middel van vorming van een dekkingsreserve ten laste van het begrotingsoverschot 2014.

5. Risico's

Zie de hierboven beschreven risico's bij paragraaf 13, Risico's.

6. Communicatie/Aanpak

Communicatie is een belangrijk aspect van het privatiseringsproces. Hierover dienen vooraf met de betrokken partijen goede afspraken gemaakt te worden.

Afspraken die gelden voor het gehele privatiseringstraject zijn:

- spreken met één mond;
- duidelijkheid over benaderen van de Pers, wie gaat dit doen, wanneer en welke inhoud wordt verteld;
- bij onduidelijkheden praten partijen nadrukkelijk eerst mét elkaar en niet met externen;
- partijen praten mét elkaar en niet over elkaar;
- partijen stemmen in met de gemaakte afspraken en handelen hiernaar.

Aanpak vervolg Startnotitie

Na vaststelling van de Startnotitie start de uitwerking van de notitie. Voor binnensport, buitensport en zwembaden wordt afzonderlijk overleg gevoerd met de betrokken verenigingen.

De tijdsplanning zoals in de Startnotitie per sportonderdeel is opgenomen vormt de leidraad voor het privatiseringstraject. Zodra de vergaderstructuur voor de nieuwe raad helder is worden er in overleg met de verantwoordelijk portefeuillehouder en de griffier momenten ingepland om de raad:

- te informeren over de stand van zaken van het privatiseringstraject op de drie sportterreinen;
- noodzakelijke tussentijdse besluiten te laten nemen voor onderdelen van het privatiseringstraject

7. Voorstel

Gelezen dit voorstel stellen wij uw raad voor om in te stemmen met:

De Startnotitie Privatisering in zijn geheel en specifiek met de volgende onderdelen uit de notitie:

1. De kaders voor privatisering.
2. De doelstellingen voor het onderzoek naar privatisering.
3. De bespreekpunten mogelijkheden privatisering A t/m H.
4. De projectorganisatie.
5. Het benodigd werkbudget van € 118.000 en deze kosten te dekken door middel van vorming van een dekkingsreserve ten laste van het begrotingsoverschot 2014.
6. Kennis te nemen van de risico's van privatisering.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenbergem,

de secretaris

de burgemeester

mr. J.M.W.H. Leloux

J.A.M. Vos